

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΕΣΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιοδικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να αποκτήσουν: Γνώσεις σχετικά με το επιστημολογικό υπόβαθρο της Τοπικής και Ψηφιακής Ιστορίας. Δεξιότητες ιστορικού, ψηφιακού και κριτικού εγγραμματισμού. Ικανότητα αξιοποίησης ψηφιακών πηγών και ψηφιακών εργαλείων για τη διερεύνηση τοπικών ιστορικών γεγονότων και φαινομένων. Ικανότητα σχεδιασμού, οργάνωσης και υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων εστιασμένων στην Τοπική Ιστορία. Αναλυτικότερα, ο σχεδιασμός του εκπαιδευτικού υλικού, της στρατηγικής διδασκαλίας (διαλέξεις, πρόοδοι, ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές εργασίες κλπ.) αλλά και της αξιολόγησης των φοιτητών σκοπεύουν στα Μαθησιακά Αποτελέσματα που θα περιλαμβάνουν:

α) Γνωσιακά: την εξοικείωση με την έννοια και το περιεχόμενο της Τοπικής Ιστορίας ως διεπιστημονικού πεδίου και ειδικότερα με τη δυνατότητα σύζευξης μεταξύ Τοπικής και Ψηφιακής Ιστορίας.

β) Κατανόηση: την κατανόηση και προσέγγιση του τόπου στον οποίο διαμένουν ως βιωμένου χώρου και ως δυναμικού τοπίου μνήμης, ο οποίος είναι σε συνεχή αλληλεπίδραση με την ανθρώπινη δραστηριότητα πλέον και στην ψηφιακή εποχή.

γ) Εφαρμογή: τη δυνατότητα αξιοποίησης των κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων για την πολυπρισματική αναπαράσταση και προσέγγιση του ιστορικού παρελθόντος και για την παραγωγή και διάδοση της ιστορικής γνώσης.

δ) Ανάλυση: την ανάλυση τόσο των συμβατικών όσο και των ψηφιακών τεκμηρίων (ψηφιοποιημένα ή εγγενώς ψηφιακά αρχεία και συλλογές) για την έρευνα θεμάτων τοπικής ιστορίας και την ανάπτυξη κριτικής στάσης και αναστοχασμού πάνω στον τρόπο δημιουργίας και αξιοποίησης των ψηφιακών δεδομένων.

ε) Σύνθεση: τη διατύπωση των κατάλληλων ερευνητικών ερωτημάτων και τη σύνθεση επιστημονικά τεκμηριωμένων εργασιών –ατομικών και ομαδικών– πάνω σε θέματα Τοπικής Ιστορίας.

στ) Αξιολόγηση: τη διατύπωση αξιολογικών κρίσεων πάνω στις πηγές και τη βιβλιογραφία και την αξιολογική αποτίμηση της ερευνητικής τους δραστηριότητας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Αυτόνομη εργασία.

Ομαδική εργασία.

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

ΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζονται και αναλύονται η έννοια και το περιεχόμενο της Τοπικής Ιστορίας ως διεπιστημονικού πεδίου και ειδικότερα η σύζευξη μεταξύ Τοπικής και Ψηφιακής Ιστορίας. Καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου παράλληλα με την ανάδειξη των πολλών θεματικών πεδίων της Τοπικής Ιστορίας(πολιτική, διπλωματική, κοινωνική ιστορία, ιστορική δημογραφία, ιστορία νοοτροπιών, αρχιτεκτονική, καθημερινή ζωή κτλ.), εξετάζονται-μέσα από μελέτες περίπτωσης- ζητήματα συλλογής, ανάλυσης, ερμηνείας των ψηφιακών τεκμηρίων(ψηφιακά αρχεία και συλλογές) και αξιοποίησης της διασυνδεσιμότητας μεταξύ των ψηφιακών πηγών. Δίνεται επίσης έμφαση σε ψηφιακά εργαλεία και περιβάλλοντα(ψηφιακοί χάρτες, ιστότοποι, διαδραστικές πλατφόρμες περιήγησης) τα οποία συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάδειξη της βιωματικής διάστασης της τοπικότητας και της ψηφιακότητας, την αναπαράσταση και νοηματοδότηση του ιστορικού παρελθόντος, τη διάχυση της ιστορικής γνώσης και τον σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων εστιασμένων στην Τοπική Ιστορία.

Διδακτικές Ενότητες:

1. Ενημέρωση φοιτητών: Αναλυτική παρουσίαση του περιγράμματος του μαθήματος: στοχοθεσία, επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, διδακτικές ενότητες, διδακτική μεθοδολογία, μέθοδοι αξιολόγησης.
2. Εννοιολογικές αποφασηνίσεις και συναρτήσεις: α. Οι σχέσεις της Γενικής με την Τοπική Ιστορία/Η Τοπική Ιστορία ως ερευνητικό πεδίο στο εξωτερικό και την Ελλάδα: ιστορική επισκόπηση. β. Η έννοια, το περιεχόμενο, οι μέθοδοι και οι πρακτικές της Ψηφιακής Ιστορίας. γ. Η σύζευξη της Τοπικής με την Ψηφιακή Ιστορία. Συζήτηση με τους φοιτητές/τριες για τα θέματα των ατομικών/ομαδικών εργασιών. Γενικές οδηγίες για την εκπόνηση επιστημονικών εργασιών.
3. Τοπική Ιστορία και ζητήματα έρευνας: Θεματολογία, πηγές, μεθοδολογία. Παραδείγματα-εφαρμογές.
4. Η μετάβαση από το αρχειακό έγγραφο στο ψηφιακό τεκμήριο(ψηφιοποιημένα και εγγενώς ψηφιακά αρχεία): ζητήματα έρευνας και ιστορικής επεξεργασίας. Η περίπτωση του Ψηφιακού Αρχείου του Ι. Καποδίστρια.
5. Η υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά στον δημόσιο ψηφιακό χώρο: εικονικές περιηγήσεις σε μουσεία, ψηφιακές πολιτιστικές συλλογές, ψηφιακές εκθέσεις. Παραδείγματα-εφαρμογές από κερκυραϊκά μουσεία και συλλογές.
6. Ιστότοποι κερκυραϊκής ιστορίας: έρευνα, ιστορική τεκμηρίωση και κριτική αποτίμηση.
7. Η κερκυραϊκή ιστορία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης: παραγωγή και συνδιαμόρφωση του δημόσιου λόγου για τον τόπο και τον ιστορικό χρόνο.
8. Γεωαφήσεις και Τοπική Ιστορία: η αξιοποίηση του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (G.I.S.) για την οπτική αποτύπωση δεδομένων στον χώρο.
9. Διαδραστικές Πλατφόρμες Περιήγησης και Τοπική Ιστορία: οι ψηφιακοί οδηγοί περιήγησης για την Παλαιά Πόλη της Κέρκυρας.
10. Η διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών: σκοποί και στόχοι, θεματολογία, πηγές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις.

11. Η διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών: σκοποί και στόχοι, θεματολογία, πηγές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις.
12. Η διδασκαλία της Τοπικής Ιστορίας με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών: σκοποί και στόχοι, θεματολογία, πηγές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις.
13. Παρουσίαση ατομικών και ομαδικών εργασιών από τους/τις φοιτητές/τριες. Αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση των εργασιών. Συνολική αξιολογική αποτίμηση του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΜΑΘΗΜΑ ΣΕ ΑΙΘΟΥΣΑ	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και βιντεοπρωτζέκτορα. Αξιοποίηση πολυτροπικού και πολυμεσικού υλικού στη διδασκαλία. Επικοινωνία και συντονισμός μελέτης και εκπόνησης εργασιών μέσω του e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	15
	Σεμινάρια	15
	Εκπαιδευτικές Επισκέψεις	30
	Μελέτη και Ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Συγγραφή εργασίας	40
Σύνολο Μαθήματος	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Η αξιολόγηση είναι διαμορφωτική. Οι φοιτητές/τριες καλούνται να εκπονήσουν επιστημονικές εργασίες (ατομικές ή ομαδικές) πάνω σε δύο άξονες: α. ερευνητική προσέγγιση ενός θέματος Τοπικής Ιστορίας μέσα από την ανάλυση και επεξεργασία ψηφιακών πηγών και τη χρήση των κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων. β. πρόταση διδακτικής αξιοποίησής του. Συνεχής ανατροφοδότηση τόσο στο πλαίσιο των μαθημάτων όσο και στο πλαίσιο ξεχωριστών συναντήσεων με τους/τις φοιτητές/τριες. Παρουσίαση των εργασιών στην τάξη και τελική υποβολή του κειμένου κατά τη διάρκεια της εξεταστικής.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Δ. Κ. Μαυροσκούφης, *Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας : ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία, ιστορικές πηγές*, Θεσσαλονίκη 2016.

Θ.Γ. Παππάς, *Κέρκυρα. Εγχειρίδιο Τοπικής Ιστορίας*, Αθήνα 2000.

Π. Πετρίδης(επιμ.), *Ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες στην Ελλάδα: Προβληματισμοί και Προκλήσεις*(Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2018). Σειρά: Ψηφιακή Βιβλιοθήκη ΚΕΑΕ/Πρακτικά Συνεδρίων, Αθήνα 2023.

Μ.Ρεπούση, Γ. Μακαρατζής, & Μ. Μαυρομάτη, *Ψηφιακότητα και Ιστορική Εκπαίδευση. Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στην ιστορική εκπαίδευση*, [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-335> 2023.

Χ. Ταμίσογλου, *ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. Από τις θεωρητικές στις εκπαιδευτικές της εκφάνσεις*, Αθήνα 2021.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά: